

Гуманитардык технологиялык колледжинин “Энергетика” кафедрасы

Электр энергиясынын керектөөсүнүн жогорулашы жана керектөөчүлөрдүн кубаттуулугунун өсүшү менен автоматташтыруу жана комплекстүү башкаруу үчүн электр станцияларында, тармактарында электр менен жабдуу системаларын оңдоо, орнотуу жана реконструкциялоодо электротехниктерди даярдоо зарылчылыгы келип чыкты. Кадрга болгон муктаждык электрэнергетикалык системанын кеңейип жатканы жана бул тармакта иштеген квалификациялуу кадрлардын жетишсиздиги менен да түшүндүрүлөт.

Ушуга байланыштуу ОшТУнун 06.06.2016-жылдагы № 09-04/171 буйругунун негизинде ОшТУнун Окумуштуулар кеңешинин чечими менен 2016-жылдын 6-июнунда «Энергетика» кафедрасы түзүлгөн.

Кафедранын адистиктери: 140206 «Электр станциялары, тармактары жана системалары», 140212 «Электр менен камсыздоо» жана 110302 «Айыл чарбасын электрлештирүү жана автоматташтыруу».

2017-2018-окуу жылында Билим берүү программаларын жана уюмдарын аккредитациялоо боюнча агенттиги (ААОПО) аталган адистиктерди 5 жылга аккредитациядан өткөрдү.

Окуу мөөнөтү: 9- класстын базасынан 2 жыл 10 ай, 11-класстын базасынан 1 жыл 10 ай. Сырттан окуу үчүн 2 жыл 6 ай.

Энергетика кафедрасында профессордук-окутуучулар курамынын 14 штаттык бирдиги бар. Алардын ичинен: 1 техника илимдеринин кандидаты, доцент, 7 магистр, 2 улук окутуучу жана 3 окутуучу. Кафедранын окуу-тарбиялоочу кызматкерлери – 1 окуу мастери.

Кафедра төмөнкү багыттар боюнча илимий-изилдөө иштерин жүргүзөт:

Энергиянын кайра жаралуучу булактарынын негизинде эки айлануучу бөлүктөрү бар комбинацияланган электр станциясын иштеп чыгуу жана түзүү», «Электр трамбовкасынын динамикасын математикалык моделдөө».

Басылмалары:

№	Илимий макаланын аталышы	Жарык көргөн жери жана жылы	Авторлор
1	Построение математической модели ударного механизма виброплиты на основе механизма переменной структуры с ременной передачей	Алматы 1-5Март 2021-ж	Пакирдинов Р.Р.
2	Динамическая модель ударного узла трамбовки на основе МПС с ременной передачей	Бишкек ИМАШ КР 2021-ж.	Пакирдинов Р.Р. Абсамат к Г.
3	Математическая модель ручной трамбовки на основе механизмов переменной структуры (МПС) с электрическим приводом	АндижанМИ Октябрь 2022-ж	Пакирдинов Р.Р. Абсамат к Г.
4	Кол менен таптоочу машиналардын конструкцияларынын өзгөчөлүктөрү	НОТ 2. Ноябрь 2022-ж.	Пакирдинов Р.Р. Абсамат к Г.
5	Динамика ударного механизма трамбовочной машины с гидравлическим приводом	НОТ-3(75)-2022-ж.	Исманов М.М. Пакирдинов Р.Р. Абсамат к Г.
6	Снижающее действие фильтров зарядных устройств и ионисторов на электромагнитных переходных	Известия ОшТУ 2021-ж.	Осмонов А.А. Тешебаев А. Амирбеков А.Э.

	процессов в системах оперативного постоянного тока		
7	Исследование приводов собственных нужд электрических станций на самозапуск при работе АВР	Известия ОшТУ 2021-ж.	Осмонов А.А. Тешебаев А. Амирбеков А.Э.
8	Повышения качества электроэнергии с применением автоматических регулирующих устройств	Известия ОшТУ 2021-ж.	Абдыразакова С.Б. Токоев М.П. Кубанычбек уулу О.
9	Повышения качества электроэнергии в системах электроснабжения	Известия ОшТУ 2021-ж.	Абдыразакова С.Б. Токоев М.П. Кубанычбек уулу О.
10	Шамал энергиясын колдонуунун көйгөйлөрүн талдоо жана изилдөө	Известия ОшТУ 2022-ж.	Ташиев Н.М. Жусупов И.М. Торогул уулу О.

Кафедранын материалдык-техникалык базасы

Төмөнкү лабораториялык кааналар Энергетика факультети менен биргеликте колдонулат:

- «Изоляция жана ашыкча чыңалуу» жана «Электр материалдарды таануу» лабораториясы, 3/117;
- «Электр жабдууларын монтаждоо, ондоо жана сыноо» жана «Электр энергиясын өндүрүү» лабораториялары 3/321;
- «Электротехниканын теориялык негиздери» лабораториясы, 2/203, 2/202;
- «Электр машиналары» лабораториясы, 3/015;
- «Жылуулук электр станциялары» лабораториясы, 3/016;
- «Электр тармактары жана системалары» лабораториясы, Ош ТУ полигону;
- «ГЭСтердин гидроэнергетикалык түзүлүштөрү» лабораториясы, 1/016;
- «Электр менен камсыздоонун негиздери» лабораториясы, 3/301;
- «Электр тармактары жана системалары» лабораториясы, 1/009;
- «Электр түзүлүштөрүнүн электр коопсуздугу» лекциялык аудиториясы, 3/102;
- «Электр кыймылдаткычтары» лабораториясы, 3/116а.
- 1/009 аудиториясы Ош ТУнун 1-корпусунун аянты-18 м², «Электр тармактары жана системалары», «Релелик коргоо автоматикасы», «Электр коопсуздугу» лабораториялары лабораториялык сабактарды өткөрүү үчүн тиешелүү стандарттагы стенддер жана приборлор менен жабдылган.
- Ош ТУнун 3-корпусунун 3/308-аудиториясынын аянты - 90 м², «Энергетиканын экономикасы» жана «Электр энергиясын өндүрүү» дисциплиналары боюнча лекциялык каана. Аудитория жакшы денгээлде жасалгаланган, плакаттар, стенддер жана сабактарды өткөрүү үчүн зарыл болгон жабдуулар бар.
- Окуу полигонунда (35/10 кВ трансформатор, КТП 10/0,4 кВ, шкаф КРУН 10 кВ ж.б.) бар, жалпы аянты- 600 м².

Кафедранын лабораторияларында плакаттар, жумушчу макеттер, экзамендерге тесттер, приборлордун комплекттери, планшеттер жана керектүү жабдуулар бар, алардын жардамы менен лабораториялык жана практикалык иштер жүргүзүлөт.

Курстук, лабораториялык иштер үчүн компьютердик класс бар, ал эми лабораториялык иштер жана практикалык тапшырмалар үчүн методикалык көрсөтмөлөр жана башка көмөкчү материалдар электрондук түрдө жеткиликтүү.

Ошондой эле, кафедра бир нече жылдан бери өз алдынча лабораториялык кааналарды түзгөн:

"Электр менен камсыздоо" -1/022,

"Электр жабдыктарын ондоо, орнотуу жана монтаждоо" - 2/102г,
«Электротехника жана электроника» - 2/102д.

Окуу процесси Кыргыз Республикасынын Билим Берүү Министрлигинин кесиптик орто билим берүүнүн мамлекеттик билим берүү стандарттарынын негизинде бекитилген окуу пландарына ылайык жүргүзүлөт.

Андан сырткары төмөнкү милдеттер каралган:

- адистерди даярдоонун деңгээлин жогорулатуу, аспиранттарды жана студенттерди, абитуриенттерди даярдоо, окуу-материалдык базаны кеңейтүү, лабораториялык базаны зарыл болгон приборлор жана жабдуулар менен толуктоо, бүтүрүүчүлөр жана энергетикалык уюмдар менен туруктуу байланышта болуу;
- Кафедра компьютердик техника менен камсыз болгон;
- «Энергетика» кафедрасынын китепкана фондусу жаңы окуу куралдары жана окуу китептери менен кыйла толукталды;
- жыл сайын окуу жана өндүрүштүк практикадан үзгүлтүксүз ийгиликтүү өтүп жаткан студенттердин окуу жана өндүрүштүк практикасын каржылоону жакшыртуу;

Кафедранын өндүрүштөр менен байланышы: Ош Электр Тармактар ишканасы (Ош ЭТИ), Ош Жылуулук Электр Борбору (Ош ЖЭБ), Ош РЭТи, Жалал-Абад ЭТИ ж.б.

- Кафедрада «Электр жабдууларын монтаждоо жана орнотуу» аттуу студенттик ийримдер уюштурулган. Атайын дисциплиналарды терең үйрөнүү жана электроэнергетика объектилерин долбоорлоо жана реконструкциялоо максатында студенттик ийримдер уюштурган.

Кафедра 2017-ж, 2021-ж жана 2022-жылдын жыйынтыктарында **«ОшТУнун мыкты лабораториясы» номинациясы боюнча 1-орунга ээ болгон.**

Компьютердик класстар, окуу-лабораториялык полигон, курстук жана дипломдук иштер аудиториясы Ош ЖЧЭТи, Ош ЖЭБ жана Жылуулук менен камсыздоо МПО менен биргелешкен окуу лабораториялары бар.